

Cây C u Kh

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 05 Tháng 10 Năm 2008 02:32

Chi c c u làm b ng 3 thân tre già, dài kho ng 18 ft, đ t trên 3 m c c u cũng b ng tre và g c t ch t vào nhau làm chân, cây c u n m ngang m t đ t cao ch ng 2 ft; hình th c là cây c u kh . Ông Th tr ng Milpitas là ng i khách đ u tiên b c qua cây c u. Ông nói “ qê tôi cũng có chi c c u n y.” Ông là ng i M g c Phi Lu t Tân. Ng i th hai b c qua cây c u là m t ng i M chính g c, ông Pete McHugh; tr c khi b c qua, ông m th và m nh đ n b c qua c u v i ti ng c i r n r ng, tánh ông v n th . Ông đ n gi a c u ch t đ ng l i và nói “Tôi bi t cây c u n y . Mekong Delta; nh ng sao ghép b ng 3 cây tre? Mekong Delta 1 cây tre mà thôi.” À, thì ra ông M n y bi t r t r x t x và qê h ng c a cây c u. Đ ng, qê h ng c a nó là vùng sông n c C u Long Giang, đ ng b ng L c T nh.

Cây c u n m chên vên, th m chí ch v gi a đ t tr i n c M , là tác ph m c a liên đoàn H ng Đ o Bách Vi t. Câu chuy n x y ra t i khu công viên c a qu n h tSanta Clara, M Qu c vào ngày 28/9/2008. Chi c c u đ c đ ng lên trên b i đ t đ đ n vào khu tr i h ng đ o. Nó là công trình c a các anh ch huynh tr ng và h ng đ o sinh liên đoàn Bách Vi t. Cây c u b t ngu n t m t suy t v qê h ng. Ch Liên đoàn tr ng Bi n Th Quý k l i nh v y “Nh ng chi c c u đ lo i b t ngang các kênh r ch Vi t Nam đã đ chân bi t bao th h l n khôn, đã là đ tài cho Liên Đoàn Bách Vi t th c hi n vào nh ng l n h p m t vào ngày Scout-O-Rama. L n này chi c c u đ c chăm chút thêm v m t m thu t b i anh Phan Nh t Tân, ph trách Thi u Đoàn. Đ i v i anh, chi c c u th i th u v n mãi là m t thách th c đ y h p đ n m i l n b c ngang qua đ t m t xóm vùng ven đô b c vào c a ngõ thành ph đ n tr ng hàng bu i và nh ng gi kh c rong ch i cu i tu n qua nh ng con r ch quanh co, nh ng xóm nhà còn r m bóng hàng tre.

Có khi chi c c u ch là m t m nh ván thô s b c ngang b m ng đ đ chân. Có lúc là nh ng thân đ a thân cau th ng t p v i tay v n bu c b ng thân tàu lá đ a n c qua m t vòm kênh. Và nh ng con đ ng đ t quanh co cũng là nh ng b bao nh ng vu ng ru ng nh là n i mà nh ng ng i chung cùng thôn xóm ru i rong t lúc tr th đ n khi đ u đi m hoa râm.

Riêng v i anh g n m i b n năm trong tr i tù C ng S n, anh đã đ m mình trong su i l nh, đ b t nh ng vài c u, r i l i ph i l ng đ i n ng hè đ lót ván đ nh ng b n bè đ ng c nh đ nh c nh n đôi vai khiêng vắc m i l n chuy n rau s n c i cãnh v đ i b a c m t nh t.

Cây Cọu Khó

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 05 Tháng 10 Năm 2008 02:32

Mọi chi cọu có một số tích, có lúc bị thủng, có khi hùng tráng! Những chi cọu được anh Thiệu Trùng Thiệu Đoàn Quang Trung vẽ ra để trình cho Hội Đồng Huỳnh Trùng Bách Việt trong ngày Scout-O-Rama năm 2008 cũng xót xa gặp gỡ những khó khăn vì gặp những trở ngại từ lòng người. Những chi cọu này đã được hoàn tất dù khó khăn vậy bởi các em Hội Đồng Sinh, M, Việt, n, Tàu học thú bọc qua rồi lại bọc và với những hèn nhát, và đôi tay thông thạo vì chi cọu rất an toàn cho các bạn tuy tên gọi và rất đẹp: Cọu Tre Bách Việt.”

Trên đây là trích đoạn một bài viết về “lịch sử” cây cọu khó (mà các anh các chị trong đoàn Bách Việt gọi là cọu tre)

Nếu câu chuyện trên đây chưa hết thì chúng có gì đáng nói. Những, trong hàng trăm khách bọc qua chi cọu hôm nay có một cháu trai, khoảng 8,9 tuổi đi với mẹ. Cháu bé trông khá bảnh trai, dạn dĩ, nhanh nhẹn nhưng mà khi bọc qua chi cọu “lật lổ” mẹ cháu hỏi người người (có lẽ vì mẹ) đến đo để phụ mẹ đi qua. Cháu hỏi, khi qua cọu cháu hỏi:

- Cây cọu này là cọu gì vậy mẹ?

- , cọu khó?

- Cọu khó là cọu gì hả mẹ?

- Cọu khó là monkey bridge đó con.

- Tại sao gọi nó là monkey bridge vậy hả mẹ?

- ...

Cây Cọu Khó

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 05 Tháng 10 Năm 2008 02:32

Đón đây thì ngó i mớ trớ khớng lờ i, nằng nhìn con ngớ c nhiên, nhúu mày, suy nghĩ...

- Thì cớu khớ là cớu khớ là monkey bridge chớ tớ i sao gì nớ a.- ...

Đón lờ t cháu bé ngớ ngác, nhúu mày, nhăn trán...

- Why?

- Ai mà biớ t, mớ y đi hớ i ba đi.

Và kớ t quớ là ngớ i cha cũng ú i ngớ m hớ t thớ . Ngớ i cha trớ quay sang cớu cớu tôi

- Chú...giớ i thích giùm đi chú.

Hay thớ t, mớ t câu hớ i đón giớ n cớ a mớ t em bé đã làm cho 2 đớ ng sanh thành đành chớu bí. Có nhớ ng viớ c, nhớ ng đớu nó đã trớ thành hiớ n nhiên, nó vớ y là nó vớ y ...không cớ n hớ i và cũng chớ ng cớ n giớ i thích...vì xớ a bày, nay làm trớ thành thói quen và đi sâu vào cuớ c sớ ng, nó i trong máu thớ t thớ thôi. Ngớ nhớ có ai đó “cớ t cớ ” đớ t vớ n đớ “Tớ i sao” thì có thớ có nhiớ u ngớ i ú i .

Tôi giớ i đáp mớ t cách mớ hớ cho đớ a cháu trai “Nó lờ t lờ o, nó chênh vênh, ngớ i đi qua cớu nhớ khớ chuyớ n càn chênh vênh vớ t vớ o ...nên ngớ i ta kêu bớ ng cớu khớ .” Thớ ng bé cớ i và im lờ ng. Chớ ng biớ t nó có thớ a mấ hay không, nhớ ng ít ra nó hớ t “why” và không tí p tớ c “why” sau câu giớ i thích.

Đi vớ nhà, câu hớ i vớ n còn ám i nh. Giớ i thăm mớ t vài ngớ i bớ n đớ ng hớ ng, ngớ i Bớ c Liêu, ngớ i Cà Mau, ngớ i Mớ Tho, Bình Đớ ng, An Phú Đông...Tớ t cớ bớ n bè, ngớ i cao niên cũng có...đớu ngớ c nhiên “Hớ i cái gì mà kớ cớ c vớ y chớ ?” “Sao mà kớ cớ c?” “Thì cớu khớ là cớu

Cây Cầu Khỉ

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 05 Tháng 10 Năm 2008 02:32

khỉ ...chỉ ai mà hỉ làm gì. Có ai hỉ đi gỏi, mĩm, cây mít, cây xoài???Tỉ sao và tỉ sao hông. Đỉng cỉ t cỉ cha nỉi."

Ồ, thì nhĩ đã nói, xĩa đã bày thì nay cỉ vĩa mà kêu thôi, không có ai thỉ c gì hỉ t trỉ n hỉ t trỉ i. Nhĩ lỉi năm nĩm năm xĩa, nhĩ ng em bé Sài Gòn vỉ đỉn Hóc Môn, Bà Đỉm, Trỉng Bàng là ngỉ ra coi con trâu, con bò, con heo, con vỉt...rỉi nhĩ ng câu hỉi "ngỉ ngỉn" trỉ con nhỉ "Sao con vỉt nó nỉi đỉ c vĩa má?" "Tỉ sao cái cỉ con cò cao ngồng vĩa hỉ ba?" "Con nhỉ ng sao mà kêu to thỉ?" Lỉi nhỉ chuyỉn Hỉng Thác xây thành và Khỉng Tỉ bí không trỉ lỉi đỉ c "Thành tránh xe hay xe tránh thành."

Đỉ c Khỉng Phu Tỉ là bỉ c "Vỉn Thỉ Sĩ Bỉu" mà còn thua đỉa bé con Hỉng Thác thì nhĩ m nhò gì nhĩ ng bỉ c cha mỉ bình thỉ ngỉ?"

Thôi cũng đành mỉt kỉp ngu ngỉ, cây cỉu khỉ là cây cỉu khỉ. Đi tìm vỉ nhĩ ng kho tàng thì đỉ c câu trỉ lỉi nhỉ thỉ này: Monkey bridge: A small, usually open platform located above the main bridge, as on a powerboat, equipped with a secondary set of navigational controls. Also called fly bridge. Cũng có giỉi thích nhỉ vĩa "a raised fore-and-aft catwalk permitting safe passage when the weather deck is washed by heavy seas."

Trong sách cỉa hỉ ng đỉo thì có nói vỉ chiỉ c (không phỉi cây đũa nhẻ) cỉu khỉ, và chiỉ c cỉu khỉ đó có công đỉng thỉ nỉy "Cub and Boy Scouts and prospective Scouts will have an opportunity to walk across a 50 foot monkey bridge -- a rope bridge supported by lashed timbers."

Và "A monkey bridge is usually made out of rope and Boy Scouts are urged to carry rope with them all the time,"

Trong hỉ ng đỉo khi mỉt em Sỏi con đỉn tuỉ trỉ ng thành (Webelos) sỉ đỉ c tỉn đỉa lên

Cây Cọc u Kh

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 05 Tháng 10 Năm 2008 02:32

đoàn, (t c lên m t sinh ho t cao h n trong Boy Scouts), em Sói ph i b c qua m t chi c c u “a Webelos crossover bridge”, g i là c u kh ... The bridge should be used in a ceremonial way, with emphasis on the meaning of crossing.

Và, m t du khách M đ n Vi t Nam, khi thăm vùng l c t nh đã ch p hình chi c c u kh và ghi l i trong nh t ký c a ông r ng “I wonder what could be dangerous about crossing a river precariously balanced on two bamboo poles?”

Trong h ng đ o vi c làm m t cây c u kh là m t trong nhi u chuyên hi u (merit badge) mà các em h ng đ o c n bi t “A Patrol can build a Monkey Bridge during an afternoon in camp or on a whole-day hike--and that's real pioneering.”

Trong vi c xây d ng m t cây c u kh nh th đã đ c vi t thành sách h ng đ nMonkey Bridge Construction

đ c ông William Hillcourt, m t chuyên gia v th công c a h ng đ o Hoa K (National Director of Scoutcraft) đã vi t và đ c đ ng trong t p chí h ng đ o (Boy's Life

) Ông ta vi t v cây c u kh nh sau “The construction of a MONKEY Bridge is a pioneering feat that will thrill your gang. The monkey-type of bridge has the advantage over the usual pioneering bridge that it can be used to span a much greater distance--up to one hundred feet. Baden-Powell (Th lãnh c a H ng Đ o th gi i) brought the idea from India. There he had seen the natives in the Himalayan mountains make "bridges out of three ropes . . . connected together so that one rope: forms the footpath and the others make the handrail on each side." He drew a picture of such a bridge and described it in Scouting for Boys

It wouldn't be much fun to cross this kind of swaying bridge over a deep mountain chasm, but it's fun in camp where the worst you could get out of a slip would be a ducking. Three long manila ropes are required. The foot rope should be one inch in diameter, the hand ropes one-half inch. The ropes should be about thirty feet longer than the width of the river to provide enough length for anchoring. The stringers are made of one-quarter inch rope. As they are placed three feet apart, you will get the number of them by dividing the length of the bridge span by three. In Addition, you will need quarter-inch rope for lashings. The wood part of the construction consists of four logs for shear legs, twelve feet long, four inches thick, and two cross pieces, three inches thick, four to five feet long. To do an effective job, divide the gang into two teams--one team to make the shear legs, the other to lay out the ropes and attach the stringers. When these two jobs are done, the whole gang works together on the erection of the

Cây Cọ u Khô

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 05 Tháng 10 Năm 2008 02:32

bridge.”

Như vậy, chỉ có cây cọ khô không phải làm bằng cây như Việt Nam, cho nên người Việt gọi nó là Cây Cọ u Khô, và người Mỹ gọi nó là Monkey Bridge. Và dĩ nhiên người có mặt người Việt Nam tên Lan Cao (quê ở miền Tây) đã viết một tập truyện về cây Cọ u Khô - một tiểu thuyết dành cho người Mỹ đón đọc.

Cây cọ u khô, như, đến gần, quê mùa có khắp thôn làng miền tây Lạc Tánh đã đi vào thơ ca. Hiện nay, cây cọ u khô vẫn còn được xem đáng tin cậy ở Việt Nam. Có mấy ai ở miền tây mà không muốn đi qua cây cọ u khô? Có những chuyến tình cũng bắt đầu từ cây cọ u khô này

Miền Tây Nam Bộ sông rạch chằng chịt, mọc trong làng, rạch như kinh lớn khắp nơi... và nhúng trên cùng một con kinh, con rạch giữa hàng dừa nước lung linh ta có thể nhìn thấy hàng chục cây cọ u khô cheo leo bắt ngang qua. Ai cũng biết, cọ u khô do dân làng chung góp mà làm và chúng có kỹ thuật hay chế tạo trình gì cả, thợ thì bắt qua để đi, thay vì phải đi thụt xa ra tận cây cọ u đực, hoặc ra con đường lớn để qua cọ u. Nhà này qua nhà kia, bên này bắc qua bên kia chằng chịt cây cọ u khô. (Nói vậy chứ không phải làm cho có, làm lấy để c). Sông rạch Miền Nam là đường giao thông ghe xuồng qua lại, người ta làm cọ u khô tuy không phải là kiến trúc sư, nhưng người có “viên kiến” thợ xa trông rạch, họ đã làm cọ u khô làm thế nào ghe xuồng vẫn lưu thông dễ dàng.

Cây cọ u khô cũng đi vào đời sống dân quê:

u ...

Ví dụ u cọ u ván đóng đình,

Cọ u tre lát lợp ghè nh khó đi.

Cây Cọu Khó

Tác Giả: Lê Bình

Chúa Nhật, 05 Tháng 10 Năm 2008 02:32

Khó đi, mẹ dắt con đi,

Con đi trông ngồ c, mẹ đi trông đ i.

Cây cọu khó vì nó l t l o nên gh p gh nh khó đi, cho nên con tr qua c u ph i c n bàn tay m d t. Cây cọu khó đ n s đó nh cây cọu cu c đ i ch ng lúc nào b ng ph ng c , cho nên con tr ph i nh m nh cha.

Các con i, cháu bé trai i!

“Ví ph ng đ ng đ i b ng ph ng c

Anh hùng hào ki t có h n ai

Dù sau n y cháu l n lên, cháu thành ông hoàng bà chúa, cháu đ ng quên đã có ngày nào đó trong cu c đ i, cháu là đ a bé c n bàn tay c a m , c a cha đ l n nên ng i.